

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu:		Pretiuu insertiunilor:		Corespondintiele se se adreseze Redactiune dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutu pedagogic-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl. — cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	
„ „ „ „ 1/2 anu . . .	2 „ 50 „		4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
Pentru Romani'a si strainetate pe anu .	7 „ — „			
„ „ „ „ 1/2 „ 3 „	50 „			

Copi'a cerculariului metropolitanu ca- tra tóte consistoriele eparchiali.

Nr. 161. Metr.

Escelenti'a Sa domnulu ministru reg. ung. de culte si instructiune publica, cu privire la convocarea congresului nostru nationalu bisericescu pe ¹⁶/₂₈ a lunei curinti, efectuita prin literele mele din 20 Septembre a. c. Nr. 146 Metr. a aflu: ca modulu urmatu aici pentru aducerea acestei convocari la preainalta cunoscintia a Maiestatei Sale ces. si apost. regesci, nu ar corespunde dispugetiunilor din Art. IX. alu legiloru din 1868. si normeloru cuprinse in statutulu nostru organicu; de acea prin ordinulu emisu sub 16 Octobre nou, a. c. Nr. 26,156 m'a poffitu, ca convocarea congresului se o suspindu pana candu de aci nainte se va face aretare la Maiestatea Sa si va urmá preanalt'a resolutiune.

In urmarea acestui ordinu ministerialu, in ceea ce privesce terminulu de mai susu alu intrunirei congresului nostru ordinariu, me aflu necesitatu a amená deschiderea aceluasi congresu pana la unu altu timpu, care se va defige mai apoi si se va face pe calea sa cunoscutu tuturoru celoru interesati; rezervandu-mi a justificá la loculu seu procedur'a urmata din partea mea.

Recercu asia dar' pre Venerabilulu Consistoriu, se binevoiesea a notificá cu tóta grabirea acést'a amenare deputatiloru congresuali alesi in cercurile de acolo; adaugu totodata: ca precátu regretu acést'a pierde a rendului prescisu in statutulu organicu: pre atát'a me aflu resolutu a-mi pune in lucrare tóte poterile spre a ferí biseric'a de ori-ce dauna din acestu incidinte.

Sibiiu, 8 Octobre, 1877.

Mironu Romanul m. p.
metropolitanu.

Congresulu interdisu!

In numerulu 37 alu fóiei nóstre publicaramu literele pastorale ale Inaltu Preasantitulu nostru Metropolitanu, pentru conchiamarea congresului bisericescu in sesiune ordinaria, ér in numerulu de facia publicamu interdictulu intrunirei congresului! Cum? si deunde acésta metamorfosare monstruosa? Éca ni-o spune Preasantitulu metropolitanu in cerculariulu seu: ministru reg. ung. de culte si instructiune publica a aflu: ca procederea urmata in convocarea congresului nu corespunde dispugetiuniloru legeri si normeloru cuprinse in statutulu organicu; de acea **ordina** a se suspindetienerea congresului.

Nu e casulu d'antaiu acést'a, candu guvernulu, cu tóta autonomi'a, ce ni-o garantéza statutulu organicu, si-permite amesteculu in afacerile bisericeii, violandu insusi legea santionata de monarchulu; este inasa unu casu de totu strasnicu si ne mai pomenitu in analele sinodalitati nóstre! Am vediutu ca guvernulu se ni aléga directu séu indirectu metropolitanu si episcopi, inasa mania lui in usurparea dreptulu ce ni-lu acorda legea de statu pentru intrunirile religiose, nu éra inca bine cunoscuta.

Statutulu organicu alu bisericeii nóstre reguléza in modu determinatu intrunirea congresului la fia care trei ani. In §. 152 elu dice. „Congresulu se va convocá ordinariu la trei ani odata si adeca totu deuna pre ¹/₁₃ octobre a anului antaiu dupa alegerea deputatiloru, éra cerendu necesitatea si mai adeseori.“ Asia vorbesce legea, si ea vorbesce fórte eloquentu, catu togmai in punctulu acést'a n'are trebuintia d'a fi comentata. Adeveratu ca paragrafulu 151 din „stat org.“ conformu dreptulu de suprem'a inspectiune, legiuesce a se face insciintiare Maiestatii Sale, monarchului, despre convocarea congresului, dar acést'a nu preiudeca de feliu paragrafulu 152, dupa ce incunoscintia s'a facutu odata. Invederatu ca ordinulu mi-

nistrului ungaru este violarea flagranta a dreptului si autonomiei noastre bisericesci, castigata abia cu mari sacrificie!

Ce va fi indemuatu pe domnulu ministru se publice astfelu de ordinu violentu? O scapara de forma in convocarea congresului, precum se dice? séu are elu vre-unu motivu secretu, precumu se crede? Siguramente nu scimu. Totusi, se pare, nu ratacim daca vom relevá secretulu interdictului ministerialu in pánic'a, ce-a intratu in magiarismu cu resbelulu orientalu. Guvernulu magiaru vede in popórele nemagiare din patria numai conspiratori si revoltanti contra inregitatii statului; astfelu intimidatu, elu cauta se impedece cu ori ce pretiu adunarile si celea mai nevinovate, ca nu cumva romanii coadunati pentru alte scopuri, se tiese vre unu planu secretu, cu scopuri politice mai inalte. Daca interdictulu ministrului se întemeieza pe consideratiuni d'acestea, atunci noi trebuie se deplangemu si pe cei paralisati in scopurile loru prin dispusetiunea proibitiva, si pe cei vatamati in patriotismulu loru! Altfelu, martirisimu sírceru, nu întielegemu leialitatea poporului romanu, laudata de monarchulu, si patriotismulu prelatiloru nostri doveditu totdeuna in faci'a guvernului magiaru.

Dar se lasamu la o parte ratiunea faptului si se luamu in privire faptulu golu. Ce e de facutu in situatiunea critica creata bisericeii prin ingerinti'a guvernului? In cerculariulu seu, Preasantitulu Metropolitu, dechiara cá, e resolutu a-si pune in lucrare tóte poterile spre a ferí biserice'a de ori-ce dauna din acestu incidentu. E laudabila acésta resolutiune pastoralá, si unu archiereu si pastoriu alu bisericeii nu póte fi mai sublimu decâtu imitandu pe archiereulu celu mare, pazindu si aparendu cu fidelitate mostenirea, ce i-a lasatu, biserice'a crestina. Se pare insa, cá o pasire seriósa din partea Preasantitului Metropolitu a intardiatu; pedec'a pusa de guvernulu la intrunirea congresului este o dauna ireparabila, cáci este o vatamare de dreptu; vatamare de dreptu si totusi nu avemu cuventu de a-o protestá! Unu protestu de gravitate si consideratiune, lu-póte face singuru congresulu, dara numai pe temeiulu statutului, apoi daca noi ne-am abatutu dela statutu, cum vom reprosiá atunci abaterea guvernului? Cu intrevenirea autoritatii, de care Inaltu Preasanti'a Sa se bucura in sferelu mai inalte, nu ne indoimu, ar fi potutu delaturá pericolulu venitu asupra noastră, si congresulu nu erá impedeatu in activitatea sa. Noi credemu cá defectele formali, la cari se provóca ministrulu, sunt numai pretestu, erá insa bine daca nu-i-se dá ansa, ca se provóce la atari defecte.

Ierarchi'a bisericeii serbesci face propaganda pronunziata pentru a-si asigurá sórtea monastiriloru, éra ierarchi'a bisericeii noastre stá in nelucrare. Delegatiunea dórme. Congresulu nu se intrunesc. Tóte mergu anapoda la noi! Pana candu totu asia?

Érasi agitatiunile Serbiloru pentru manastirea Hodosiu-Bodrogu.

Press'a serbéscá din di in di si-incórdá totu mai tare poterile in agitarea poporului serbescu asupra patriarchului si episcopiloru loru, provocandu-i se li arete, cum stau cu manastirea Hodosiuului infintiata de Iacsciei?

O corespondintia aparuta in foia „Srbeschi Narod“ No. 67. vestesce cá multu meritatulu Archimandritu Corneliu Zsivcovicu nascutu in Dalea a reposatu. Autoriulu corespondintiei, de si n'ar dorí ca vestea se fia adevérata, totusi, dice elu, mi-servesce de privilegiu bunu ca se întrebamu de starea manastirei lui Iacsciei, sub acui jurisdictiune stá acea manastire, si óre acea manastire de dreptu este si astadi sub Metropolia si patriarchi'a serbéscá?

Noi si astadi ne aducemu bine aminte, continua corespondintele, despre dispusetiunile luate de catra deputatii congresuali dela anii 1864—1865. candu erá se se hotarésca, subordinarea manastirei Hodosiuului la metropoli'a romana, respective la dieces'a Aradului. Romanii au cerut'o si Serbii au refusatú cerea loru. Astfelu cestiunea despre manastirea Hodosiuului, a remasu si pana astadi neresolvita.

Dupa dreptu se cuvinea ca manastirea Hodosiuului se remana pana la total'a despartire in manile metropoliei serbesci precum a fostu si mai nainte. Daca intru adevéru este asia precumu ar fi trebuitu se fie? — Noi nu scimu! — Implinesce metropolia serbéscá hotaririle Congresului loru in acestu respectu si pórtá ea socoteala despre manastire? nici acést'a nu scimu: noi numai aceea scimu, cá manastirea Hodosiuului o vedemu in sematismulu Monarchiei Austro-Unguresci din anulu 1877, la pagin'a 825. apartinenta la dieces'a Aradului, respective la Metropolia romaniloru; scie despre acést'a Metropolitulu si membrii Congresului nostru bisericescu, dice corespondintele, si facut'au ei pasii cuvinciosi pentru vatemarea de dreptu? nici acést'a nu ni e cunoscutu, noi scimu numai principiulu juridicu, ce suna „Vigilantibus jure.“

In urmarea corespondintiei de facia si acelorú precedentu mentionate in nr. 37 alu „Bis. si Scol.“ Santienia Sa patriarchulu serbiloru Procopie Ivacicovicu a si trimisu unu cerculariu la toti Episcopii sei sufragani se-si dee parerile loru despre manastirea de sub întrebare. Candu capii bisericeii serbesci sunt provocati se-si dee opiniunile loru, pentru a-se pregati unu actu importantu in caus'a manastirei controversate, ce va fi supusu deliberariloru Congresului serbescu din primaver'a viitóre — nu avemu cuvinte indestulitóre pentru a trage atentiunea capiloru bisericeii noastre, si in specialu atentiunea maritului congresu nationale bisericescu *) asupra cestiunei monastiriloru, si anumitu a manastirei Hodosiuului. Pentru cá din corespondinti'a din „Srbeschi Narod“ totu omulu póte vedé cumca serbii in tóte partile cércá mijlóce pentru a provóca si a imboldí pe capii loru bisericesci ca se raclame acésta Manastire.

— e. —

*) Congresulu deja e interdisu.

Creatiunea si dezvoltarea spirituala primitiva a omeniei.

VII.

Rassele africane in migratiunea lor spre est au ajuns mai întâi în Indi'a, unde si-asiediara primele colonii. Cunoștințele despre selbataci'a Indiei sudice ni-areta, că aici nu numai că se afla tote graduatiunile din rass'a Negrilor, ei si urme din rass'a superiora egipto-semitica. Pre aici dara au esistatu acelesi elemente ca si in Egiptu, prin urmare cauze egali au produsu actiuni egali. Probabilu inse că Egiptulu a statu inse mai înainte in atingere cu Indi'a, de unde cultur'a sinonima in ambele tieri, asiă cătu soldatii indiani strepusi fiindu in Egiptu crediura că se afla ia tier'a lor, vediendu ruinele templelor miraculose. Pre langa sinonimitatea edificielor mai aflamu in Indi'a si bas'a institutiunilor sociali ca in Egiptu, aflamu acele patru caste si multe altele, care erau impreunate nemidlocitu in aceste. Amu potea sustiené deci chiaru asia de bine, că Indi'a si-a straplantatu cultur'a in Egiptu si nu Egiptulu in Indi'a; dar' in cele urmatorie vomu vedé, că lucrulu nu sta asia. Emigratiunea Arianilor in tierile riului Ganges probabilu că s'a intemplat mai înainte de cătu in Iran; dar mai târdiu la nici unu casu; prin urmare potemu presupune, că sementiele astufeliu despartite nu au diferitu multu in cultura, ma! afinitatea cea mare in limb'a zendiana si sanscrita ne indreptatiesce se sustienemu, că mai înainte amendoue ramurile aceste au fostu impreunate si că au statu pe aceeași trépta. De aici urméza, că Arianii nu au adusu cu sine in Indi'a nici o cultura materiala, ci imbraciosiara pre ceea ce esistá dejá acolo, schimbându-o firesce dupa cum li-a convenitu mai bine; intru acést'a ne intaresce fórte impregiurarea, că cultur'a indiana e amestecata. Inainte de cucerirea Arianilor se pare că si Indi'a a constatu dintr'o multime de staturi mici, ca si Egiptulu inainte de Menes, si că numai institutiunile sociali au formatu intre densele una legatura, de óra-ce mai preste totu loculu erau acelesi. Impregiurarea acést'a li-a usiuratu arianiloru cucerirea; acesti'a incependu dela Pendsiab se virira pre incetulu in siesurile riului Ganges, si dupa lupte crancene, adese ori schimbatióse, si-castigara supremati'a numai dupa ce primira in sinulu lor ambele caste superioare. Indi'a si dupa cucerire remase desbinata in mai multe staturi, dar Arianii se estinsera totu mai departe, atátu pre căi pacifice, cătu si prin resboie; podeulu sudicu inse nu lu-potura subjugá de totu nici odata; acést'a remase si mai departe asilulu locuitorilor primitivi, dar si pre aici se retacira pucine elemente din limb'a sanscrita. Cultur'a Indiei trebuie se ni-o eugetámu in genere ca si pre cea egipténa si daca s'ar fi desvoltatu mai departe in linisce, atunci de siguru ar fi trasu dupa sine si unitatea statului. Poporulu sanscritu inse o impiedecá fórte, schimbându si influintiandu pretotindenea, pana candu in fine insusi cadiu sub influenti'a elementelor straine. De aici ni-potemu esplicá, de ce s'au nascutu mai multe religii si nu un'a; tóte inse luara directiuni fórte varie, dar subsistara neconturbate pana candu nu atacara radecinele organizatiunei sociali, adeca impartirea in caste.

La Egipteni vediuremu ce basa simpla avára institutiunile acele, cumu s'a pastratu conscientiositatea fia càrui cercu si ce moderatiune intielépta circulé prin tóte afacerile statului. Arianii fura straini de tóte aceste; institutiunea de caste o acceptara si o sustienura numai ca se domnésca impreuna cu domnitorii, si mai târdiu si-o esplicara dupa modulu lor propriu; adeverat'a insemnata in sa nu o cunoscura nici odata, asemenea li lipsi si intieleptiunea diplomatica a Egipteniloru; pe castele inferióre le-tractau fora nici o crutiare, ceea ce documentéza pre deplinu, că nu densii inventara institutiunile aceste, de óra-ce totu ce e nenaturalu si neumanu isvoresce din nepreceperea

lucrului. Egiptenii au introdusu gruparea pre bas'a împartirei lucrului si dupa capacitatea fiacáruia, si totu insulu erá stimatu si asecuratu; Indianii inse esplicara fórte reu codicele lui Menes, si de aici apoi institutiunile acele neratiunali. Referintiele sociali ale Indianiloru, de si erau ceva nemorali, in simplicitatea lor nu ar fi potutu ajunge acolo, unde ajunsera, daca nu s'ar fi intemplat de siguru unu procesu spiritualu indelungatu, despre care inse dorere că nu avemu documente. Procesulu acést'a a favoritu fórte dezvoltarea spirituala, de óra-ce prin amestecare ambele elemente au datu de idei noue si aceste le impintenara se cugete dupa modulu cumu se le impreuneze cu ale lor. De aici se nascura apoi societati mai mici cu diferite directiuni si aceste influintiandu spre olalta produsera érași forme de totulu totu varie. Nici intr'o tiéra din lume nu au eugetatu ómenii mai multu ca in Indi'a despre caus'a finala a toturor lucruriloru, despre dezvoltarea, scopulu si capetulu lumei, precumu si alu toturor lucruriloru terestre; dar nici nu a decursu mai in linisce eugetarea acést'a nicaire ca aici, unde se perfectiunase sistemulu de separare totala. Aici nu potemu strebate in labirintulu eugetatoriloru indiani, pentru-cá ni lipsescu miediele necesarie; dar din cele ce le cunóscemu pana acumu aflamu, că si aici esista tóte graduatiunile, incependu dela emanatiunea dieitatiei primitive a Egipteniloru pana la dieulu celu personificatu alu Persiloru. Dintre multele speculatiuni indiane, insemnámu aici urmatóri'a:

„Brahma, dieitatea primitiva, e creatoriulu toturor lucruriloru (dieulu primitivu alu Persiloru); din eulu seu propriu se nascu mai întâi dumnedieulu lumei. Acést'a e una trinitate si consta din Brahma, creatoriulu (nu corespunde pre deplinu lui Ormuzd), din Vishnu, sustienitoriulu si din Siva, risipitoriulu (Sevec). Brahma a creatu mai întâi numai spirite pure, si inca mai multe milioane de specia mai inalta séu mai de diosu, dar tóte erau bune ca insusi creatoriulu; mai multe se lepadara inse de dumnedieu si astu-feliu devenira rele. Numai dupa aceste creá Brahma lumea cu trupurile terestre, cu scopu ca intr'ensa se se purifice spiritele cele rele. In fia care trupu terestru inchise câte unu demonu de acesti'a ca planta, animalu séu omu, si prin acést'a se nascura fientiele vietuitorie din lume. Brahma creá pre ómeni; din capulu seu se nascu cast'a prima, adeca Brahmanii, din ámeri luptatorii, din cóste lucratorii (Vaisja) ér din petióre servitorii (Sudra)“. Tóte aceste suntu imitatiuni fidele ale relegiunei egiptene, cu acelu adausu, că aici s'a introdusu ca medicuitoriu dumnedieulu celu viu, ceea ce s'a intemplatu prin Vishnu, carele lucréza contra timpului nimicitoriu si carele apare ca intrupatu in lume, pentru ca se restitúesca ordinea ori candu va fi de lipsa. Corpurile terestre suntu pecatóse, vísti'a lor insemnéza timpu de penitentia. Spiritulu peregrinéza dintr'unu corpu intr'altulu pana candu in fine, purificanduse deplinu, se re'ntórcé la dumnedieu. Amestecarea ambelor relegiuni e evidenta, dar amendoue si-au pierdutu insemnatarea primitiva, prin urmare contrastele nu s'au potutu delaturá. Nu se unesce inse nici de cătu cu conceptulu inteligentiei supreme a lumei, ca acést'a se aiba lipsa de sucursu continuu; asemenea nici crearea spiritelor, cari suntu bune dar si rele cu tóte că se deriva din dumnedieu. La Egipteni a insemnatu reulu decadinti'a lumei, adeca nimicirea, precum si totu ce a conturbatu ordinea sustatorii ori a impiedecatu progressulu. La Persi inse lumea cea rea se esplicá din natur'a sa dupla, adeca spirituala si materiala, intru cătu materi'a impiedeca spiritulu; dar chiaru intru acést'a i-a constatu destinatiunea, se combata si se invinga materi'a si astu-feliu se dee lumei alta directiune. La Indiani lumea erá numai rea, si fia care stadiu insemná pedépsa pentru peccatele creatiunei primitive. Egiptenii aveau de motto sustienerea, Persianii lupt'a si victori'a, ér Indianii necadiurile si suferintiele.

Conformu pareriloru si de aici apoi institutiuniloru de statu, in Indi'a nu a existatu ver o hierarchia bine organizata, ci cast'a Brachminiloru, care si-avea in fia care statu pusestiune santita prin religiune, regii li-er-au numai scutu, pamentulu erá proprietatea loru, si numai grati'a loru putea se face si pre altii posessori. Totu ce erá in Egiptu naturalu si simplu si stá in óre care legatura interna, aici aparea de nenaturalu complicatu si contradictoriu. Lumea precumu si viéti'a terestra, asemenea ori ce afacere de pre pamentu insemná numai ocupatiune cu pe-catulú; numai acel'a facea merite, care traiá retrasu si care suportá necadiuri voluntarie si penitentie. Daca ar fi strahatutu parerea acést'a prin intréga Indi'a, atunci tiér'a s'ar fi selbatacitu cu totul, locuitorii nu ar fi ajunsu la nici o cultura; pre ici si cole inse totu s'au mai aflu si de aceia cari au pusu ceva pondu pre lume si au fostu destulu de tari pentru ca se sustiena cultur'a. Directiunea acést'a se aventá intr'atáta, in cátu tóte de pre pamentu, lumea intréga fú Brahma, adeca buna, si astu-feliu se nascú unu feliu de panteismu. Pre base obscure se desvoltara asiá dara dóue directiuni esterne, si nu avemu de cátu se regretamu, cá istori'a acestoru miscamente spiritali prea interesante ni va remané pentru totu de-un'a ascunsa, de óra-ce Indianii nu aflara lucru demnu a-o insemná, pentru-cá ei despretiui-iau totu ce erá lumescu. Miscamentulu acest'a trebui se promoveze desvoltarea spiritala, de óra-ce pre candu una directiune tientiá spre stagnare, pre atunci acést'a dá ansa la cugetare si provocá alte directiuni contrarie. Dar acést'a se estindea numai la cast'a, care avea dela domnedieu privilegiu se cugete. Miscamentulu acel'a a probatu odata se franga si se estinda marginile aceste, si póte cá atunci a fostu si mai vivace in tóta Indi'a. Panteismulu indianu in legatura cu contrastulu ce existá in doctrin'a, care crutiá fiintiele vietuitorie, ér pre una parte mare a poporatiunei o tractá fora mila, produse desbinari mari in tóte afacerile religióse si sociali. In veaculu alu sieselea a. Ch. adeca pre timpulu lui Zoroaster si Indi'a fi capace de reforme. Buddhistii cercara contra panteistiloru se unifice pre dumnedieu, dar' in modulu acest'a ajunsera in celu alaltu estremu, cá ei denegara dumnedieului loru tóte insusirile. Dupa densii fienti'a suprema are doue stadie, unulu perfectu, adeca repausulu si altulu neperfectu, adeca activitatea, si intr'acést'a se manifestéza ca lume visibila. Dumnedieu nu a ajunsu de sinesi in stadiulu acest'a neperfectu, ci printr'o intemplantare nefericita, carea provocá se se nasca intr'ensulu activitatea si de aici apoi s'a inceputu creatiunea. Mai antáiu se nascú spiritulu, apoi materi'a si in fine dintr'amendoue lumea. La parerea acést'a ajunsera ómenii astu-feliu:

Vediendu dumnedieu starea deplorabila a fiintieloru de pre pamentu, lu-cuprinse mila de ómeni si astu-feliu li dede religiunea, care se baséza pre abnegare, amore si compatimire. In urm'a acestei pareri lumea se rentórcé pre incetulu in repausu, dar corpurile trecu prin multe stadie, mai inainte de a ajunge intr'ensulu (metempsicos'a). Omulu si-póte prescurtá rentórcerea acést'a, nisuinduse se se perfectiuneze aici pre pamentu, abdicandu de tóte simtiementele iritamentele si patimele lumesci; succediendu-i ast'a, ajunge la dumnedieu, la Buddha pre calea cea mai scurta; spre acést'a se recere ca omulu se-si mesure totu pasiulu si se judece ori ce intreprindere, ceea ce se póte numai prin desvoltarea spiritului, prin castigarea de cunoscentie si prin ocupatiuni sciintifice. Aceste suntu datorintiele toturoru ómeniloru, deci cu totii trebue se se ajute imprumutatu, asiá dara nu incape nici impartirea ómeniloru in diferite caste. Din aceste se vede cu cáta istetime si-sciura incongiurá Buddhistii par-tea ceea obscura a credentiei si cumu devení aparatórea sciintieloru: doctrin'a loru, care cuprindea in esentia principiulu de a nimici intréga cultur'a. Pote cá intre multe altele s'ar fi desvoltatu in pace si directiunea ast'a a cugetatoriloru indiani, daca nu ar fi cuprinsu in sine institu-

tiunea de caste; acést'a produse resistentia si lupta, care a decursu mai multe veacuri si in fine alungá Buddhismulu de pre pamentulu indianu. Aici se curmá si firulu de viétiá alu desvoltárei spiritali din Indi'a. Liniscea, ce urmá dupa aceste lupte, mai dede ansa la nisce rezultate splendide, in fine inse decadiura tóte, pana si cele mai necesarie. Buddhistii se estinsera spre nordu si spre ostu, si in scurtu timpu numerara milione de credentiosi spre salutea genului umanu. In unele privintie consuna fórte Buddhismulu cu Crestinismulu, ceea ce o pote observá totinsulu. Sinonimitatea intre Indi'a si Egiptu inca amu vediutu-o, asemenea abaterile. Indiapii nu cunoscu misterie; asemenea nici datin'a de a sustiené pre morti, prin urmare nici mormentele cele colossali nu le au. Metempsicos'a inse o aflamu de amendoue pãrtile, de si in unele privintie deosebita; asemenea impartirea in caste, precumu si templele cele colossali. Precandu Egiptenii puneau mare pondu pre forma, pre atunci la Indiani acést'a nu are nici o insemnatate; numai volu-mulu si substanti'a ca ceva netrecatorie, aceste li formau alf'a si omeg'a. —

Conferinti'a preotiloru si invetiatoriloru

din cerculu inspectorulu alu Agrisului, din dieces'a Aradului, intrunita la 22 Sept. a. c. in comuna Seleusiu, sub presidiulu dlui inspectoru de scóle, Demetriu Popa, a luatú in desbatere urmatórele obiecte:

- I. Edificarea scóleloru si aventualminte straformarea loru dupa cumu poffesce legea de ínstructiune publica.
- II. Medalitatea d'a infintiá fundu scolaru in tóta comun'a din inspectoratu.
- III. Modalitatea de a se naintá diliginti'a invetiatoriloru in interesulu invetiamentulu confesionalu.
- IV. Cum si prin ce s'aru puté induplicá pruncii a cercetá scól'a de tóte dilele si cea repetitionala, si progresá intru invetiatur'a ce li se propune.
- V. Cum s'aru puté infintiá si pastrá scól'a de pomi in tóta comun'a, si in fine.
- VI. Cumu s'aru puté indemná poporulu la retienerea dela beuturile spirituóse, si cumu s'aru puté indemná la lucru.

Cu privire la resolvirea acestoru punctu conferinti'a a opinatu:

ad. I. a) Candu comun'a aru zidi scóla noua, preotii si invetiatorii se suatuésca a nu se spesá sume de bani enorme, ci zidirea se se face simpla, din materialu sanatosu, si corespondietoria legii de instructiune, éra remanenti'a de bani se se puna in fondulu scolaru.

b) In acele comune unde edificiuulu scolaru nu corespunde legii de instructiune publica, preotulu si invetiatorulu ca cei mai interesanti membri ai comisiunei scolare se nesuiésca la comun'a politica, ori la parochie a se modifíca acelu edificiu, dupa cumu pretinde legea de instructiune, éra daca aici va aflá resiscintia — se face colecte prin comuna pe la cei mai avuti ómeni, cu a caroru contribuire se implinésc defectele, ce-ar pretinde legea dela organele confesionale fatia de scóla.

ad. II. a) Se se induplicate comunele a escinde câte una bucata de pamentu din pasculu ori din padurea comuna, éra membrii privati ai comunei se se indemne si induplicate a doná si a testá câte ceva in folosulu acelu fonduri avendu preotulu si invetiatorulu a premerge cu esemplu bunu.

b) Unde nu s'aru puté induplicá comunile a escinde ceva din pasculu ori padurea comuna, acolo se se céra harem locurile cele parasite, si netrebutiúse comunei, buna óra cele de alungulu drumulu, cele dela marginea sateloru

Societatea academica romana.

Sedint'a din 22 Augustu 1877.

Membrii presenti: *I. Ghica, N. Cretulescu, G. Sion, A. Treb. Laurian, A. Roman, D. Sturza, G. Baritiu, N. Ionescu, A. Odobescu, V. A. Urechia, V. Maniu, I. Caragiani.*

Presedinte: *I. Ghica.*

Se comunica:

1. Adres'a d-lui *V. A. Urechia* prin care donézá societátii:

a) Anuarulu institutului *Urechia*, pe anulu 1876—77.
b) O copie de pe inscriptiunea bisericeii catedrale din *Chilia*.

c) *Charta Istriei*.

d) *Charia Umgebungen von Dignano und Pola*.

e) *Voelker und Sprachen Karte von Oesterreich*, de *H. Kiepert 1867*.

f) O carta de inscriere a societátii la lucrurile congresului americanistilor din 1877. (*Luxemburg*).

Se primesce cu multumire.

2. O adresa din partea d-lui *Odobescu* in urmatórea cuprindere:

„Sunt acum 16 ani (1861), candu memoritorulu nostru poetu *Iancu Vacarescu*, de a carui binevoitóre simpatie me bucuram inca din copilarie, chemandu-me acasa la sine, mi-a incredintiatu, spre a le pastrá si a me folosi de ele, diferite manuscripte literare ale familiei sale, sub cuventulu fórté magulitoriu pentru mine, cá este siguru cumcá acestea, in manele mele, vor fi utilizate intru etern'a pastrare a memoriei acelei ilustre pleiade de parinti ai literaturii romane, cari resarindu cu banulu *Ienachitia Vacarescu*, s'a complinitu prin doi fi ai sei, clucerulu *Alecu* si vorniculu *Nicolae*, si n'a apusu de cátu dupa ce si-a atinsu culmea ei de lumina in persón'a veneratului logofetu *Iancu Vacarescu*, fiu alu clucerului *Alecu*“.

„Astadi candu *Romania* posedea unu institutu literaru bine intemeiatu, eu credu cá tesaure ca cele ce mi s'au datu, nu potu avea o mai buna si mai sigura pastrare, de cátu in senulu societátii academice romane.

„De aceea, cu o cuviósa multumire, vinu a depune aci tóte aceste manuscripte dupa list'a de mai josu (1) si suntu incredintiatu cá, urmandu intr'asia felu, indeplinescu in modulu celu mai potrivit dorint'a reposatului ilustru poetu, de a pune acele pretióse remasitie ale incepandei nóstre literaturi, la adapostu de risipa si in cea mai buna positiune, spre a fi utilizate in viitoru.

Negresitu cá actualii urmasi ai numelui marelui poetu vor vedea cu o deosebita multumire intrata si pastrata pentru tot d'auna aci, in sinulu acestei societati, altariu alu limbii romane, hereditatea literara a aceluia care a lasatu dreptu mostenire urmasiloru sei:

„*Crescerea limbii romanesci si a patriei iubire.*“

„Cu aceeași ocaziune, vinu a mai depune si alte câteva obiecte de interesu istoricu ce posedu, si anume:

„a) O tabla de lemn, fosta scortia a unei carti bisericesci slavóne din bibliotec'a *mr. Bistritia*, din jud. *Valcea* dupa care logofatulu *Udriscea Nasturelu* din *Ferasci* a tradusu la 1630 pravil'a bisericesca cea mica, tiparita pentru prim'a ora romanesc la *Govora*, sub *Matei Voda Besarab* 2).
„b) Testamentulu manuscrisu din 1765 alu banului *C. Nasturelu Fierescu*, bunulu fericitului nostru donatoru, generalu *Herescu* care ensusi mi l'a daruitu inainte de mórtea sa.

„c) Doue iluminatiuni séu scene evangelice colorate si poleite, lucrate in tíera la noi in alu *XVI. secolu*, re-

1) Vedi anexa ce vine imediatu dupa acestu procesu verbalu.

2) Acésta indicatiune e scrisa slavonesce de ensa-si man'a lui *Udriscea*.

si altele. In acele se se plante pomi roditori in folosulu fondului scolariu.

c) Se nisuéscá preotii si invetiatorii a introduce in comuna obiceiulu ca fiesce care locuitoriu se sadéscá pomi in mormintii comunei si anume la famili'a sa, unde e ingropata, acaroru rodu cu timpulu se vina in fondulu scolariu.

d) Cu tasulu alu *IV. care* se va portá in biserica la serbatorile insemnate se se adune oferte dela credintiosii comunei.

e) Glóbele ce aru incurge la comunile politice pentru delicté, preotii si invetiatorii se se siléscá barem pe jumetate se se platéscá in fondulu scolariu.

f) Candu se presinta cause contraverse intre barbatu si muiere la oficiulu parochialu, atunci preotulu dupa impregiurari se pedepséscá pe partea vinovata cu celu putienu 50 cr. séu dupa impregiurari si mai multu, pe partea fondului scolariu.

g) Candu o statiune invetiatoréscá devine vacanta prin alegerea invetiatorului in alta comuna, de órece provisiunea invetiamentului in sensulu „*Normeloru*“ sustatatóre §. 59. e concediuta preotului pana la intarirea alesului — din salariulu ce aru competá interimalului séu substituitului — jumutate se se desemnedie pentru fondulu scolariu, éra cealalta jumutate, se cada in folosint'a substituitului invetiatoriu.

h) Comissiunea scolara se faca colecte pe timpulu secerisului séu culesului viiloru pe la credinciosii — pe sém'a fondului scolaru aducandu oferte naturale.

i) Preotulu se nisuéscá a suatú pre credintiosi, ca cu ocaziunea facerei testamenteloru, se doneze ceva pe seam'a fondului.

ad. III. a) Se se nisuíscá, ca invetiatoriuulu se i se imbunatátiescá salariulu si acel'a se se incasedie regulatu.

b) Comissiunea scolara se supravigheze asupra nisuintiei invetiatoriuulu intru propunerea invetiamentului, — asemenea si inspectorulu se cerceteze dupa putintia mai demulte ori scóla in decursulu anului, si in tóta lun'a, séu baremu la trei luni se se tíena unu esamenu, — éra visitatiunea inspectorulu se fie pe ne asteptate.

ad. IV. a) Se se recomande invetiatoriloru a pasí blandu cu copii si a-i indulcí prin suaturi bune, laudandule folosulu invetiaturii si incátu este cu putintia se-i si premieze din infintiendulu fondu scolaru. Éra partea buna a unoru copii se se faca cunoscuta naintea preotulu care are se cerceteze mai adese ori scóla.

b) Inspectorulu se recerce pretur'a cercuala, ca acést'a se indatoreddie pe antisti'a comunala a dá socota comissiunei scolare despre numerulu celoru pedepsiti pentru negligerea scólei cu finea fie carei luni, — éra comissiunea scolara se reportedie despre acést'a socóta inspectorulu, de órece acésta procedere aru fi unu mijlocu care aru silí pre parinti a-si dá pruncii la scóla.

c) Éra cu privire la frecuentarea celoru dela scóla repetitionala se se aplice legea cu tóta rigórea.

ad. V. Fiesce care comissiune scolara se insarcina ca gradin'a de pomi se-o provéda cu cele necesarie atátu la lucrare cátu si la procurarea sementieloru, éra inspectorulu candu va cerceté cutare scóla se caute in adinsu despre starea scólei de pomi.

Acolo unde gradin'a de pomi nu esista, éra dela comuna nu se póte esoperá, pentru propunerea economiei, invetiatoriuulu se se foloséscá de gradin'a sa.

ad. VI. Preotulu si invetiatoriuulu la ocaziuni bine venite, se suatúiescá poporulu a parasí beutur'a spirituósa, motivandu daunele ce acést'a casiuna atátu familiiloru cátu si ómeniloru singurateci.

Conterint'a recérca pre *Ven. Consistoriu* ca pe viitorime prin organele redactiunei dela „*Biserica si scóla*“ se publice astu feliu de articli, cari se combata folosirea beuturii spirituose, de órece acést'a este organu oficiosu pentru intréga diecesa, si care nici dela o biserica parochiala nu lipsece, pana candu preotiloru le este cu neputintia pe spelele loru a-si cascigá carti de predici etc. care li-aru fi intru ajutoriu pentru combaterea beuturii spirituóse.

mase dintr'o carte bisericească slavona, distrusa prin ume-
diéla (1). Chiar si ele sunt in stare fragmentara⁴.

Dupa lectur'a listei manuscriptelor Vacaresciloru, societatea exprima multumirile sale cele mai vii d-lui Odobescu pentru acésta donatiune, cum si pentru sentimentele sale de veneratiune cu cari a pastratu asia pretioase odóre; ordona transcrierea lor in registre si publicarea in extenso, atâtu a adresei câtu si a listei anexate.

• Dupa acést'a, membrii se impartu in comisiuni spre a-si urmá lucrările cu cari sunt insarcinati. Catre finele siedintiei, d. A. Roman este alesu a purtá sarcin'a de secretaru ad-hoc pentru sesiunea anului curentu purtata provisoru de secretarul generalu.

Presedinte, *I. Ghica.*

Secretariu ad-hoc, *G. Sion.*

Anexa

List'a manuscriptelor Vacaresciloru.

1. O cartiulie de 81 foi (nu tóte scrise) formatu in 4 oblungu, legata cu carton, cuprindiendu:

Manuscriptu originalu si autografu alu gramaticii romanesci de banulu Ienachitia Vacarescu.

2. O cartiulie mica, legata cu piele rosie, in tocu de carton, de 120 foi (nu tóte scrise) formatu in 16 oblungu, contienendu:

Poesii din ale lui Alecu Vacarescu, atâtu in limb'a romana câtu si in cea gréca moderna, transcrise de diferite condeie si insocite cu precuventari de Nicolae Vacarescu.

NB. Acolo se afla pe o cóla deosebita, o importanta scrisóre originala a lui Nicolae Vacarescu catre nepotulu seu Iancu Vacarescu.

3. O carticica legata cu panza rosie, formatu in 4 de 94 foi, contienendu copia dupa tragedi'a lui Racine *Britannicus* tradusa in versuri romanesci de Nicolae Vacarescu; exemplaru revizuitu de censura si care a servitu pentru editarea tiparita la 1860.

4. Opt-spre-diece caiete de hartie formatu in 4, cusute dar nelegate, contienendu tóte copiile dupa poeziile tutuloru poetilor Vacaresci, si anume:

1. O mica adunare de câte s'au pututu gasi din poeziile banului Ianache alu 2-lea Vacarescu—pag. 38, Nr. 1.

2. O mica adunare, idem, poeziile Clucerului Alecu Vacarescu.—P.g. 58 sub Nr. 2.

3. O mica adunare, idem, poeziile Vornicului Nicolae Vacarescu, pag. 15 sub Nr. 3.

4. Poesii ale marelui logofatu Iancu Vacarescu Nr. 1 pag. 1—6.

5. Idem Nr. 2, pag. 65—150.

6. Idem Nr. 3, pag. 151—242.

7. Idem Nr. 4, pag. 243—316.

8. Idem Nr. 5, pag. 317—380.

9. Idem Nr. 6, pag. 381—460.

NB. Aceste manuscrise (de la 4—9),¹ au servitu pentru tiparirea editiunei poeziilor lui Iancu Vacarescu. Tóte, precum si cele sub 1—3, sunt transcrise de man'a lui Stefanu Neagoe, ca si manuscrisulu din Britanicu.

10—18. Alte 9 caete cuprindiendu o copie mai veche a poeziilor lui Iancu Vacarescu cu corecturi numeróse de propri'a sa mana si paginate d'a rendulu, la Nr. 1 pana la Nr. 359.

1) Una represinta „Pescuirea lui Petru si Andreiu“, ér alta Intrarea Mantuitorului in Templu.

NB. Multe din poeziile aci coprinse sunt nedite. — Este adusa si o tabla de materie a poeziilor scrise de mana pe 15 foi.

5. Unu pachetu cu 17 bucati, in câte una séu mai multe foi, manuscripte si copie de pe diverse poezii, romanesci, grecesci si chiar una turéasca, ale Vacaresciloru si ale altor'a, precum si diferite note vechi.

Totu acolo se afla si o parte, rupta (de la pag. 13 pana la pag. 72), dintr'o carte vechia de cantece romanesci tiparita, in care se coprinde si dintr'ale lui Alecu Vacarescu. — Apoi câteva esemplare tiparite dintr'o elegia, „Elegia“ de Iancu Vacarescu. — In fine, reproducerea sigiliului familiei Vacaresci pe ceara rosie.

D i v e r s e.

„“ Preasanti'a Sa parintele Episcopu Ioan u Me-
t i a n u, a plecatu eri cu trenulu dela 4 óre dupa médiadi
la Sibiiu, si de acolo va merge la Zernesci.

„“ **Fapte bune si marinimóse** demne de imitatu, im-
plinite in lun'a Septembrie a. c. de romanii nostri plugari,
si crestini evlaviosi, din Pecica romana, pentru s. biserica,
si anume: 1. Alessa Igrisanu jude comunalu si Efremu Igr-
risianu frati, Stefanu Igrisanu senioru, Aless'a Igrisanu se-
nioru, si Stefanu Igrisanu junioru, adeca „Famili'a Igr-
sianiloru“ — a donatu s. bisericeii o Evangelia mare, ele-
gant u legata cu argintu si visonu rosiiu in valóre de 120 fl.
v. a. 2. Ioanu Loncieriu tutoru orfanalu a donatu la bi-
serica unu litieriu frumosu argintu de china, in valóre de
50 fl. v. a. 3. Constantinu Curea economu a donatu pentru
biserica unu polileu (lusteru) argintu de chin'a fórtu fru-
mosu in valóre de 160 fl. v. a. Pentru cari donuri frumo-
se si pretiose, placute lui Domnedieu si omeniloru, si cari ser-
vescu spre marirea lui Dumnedieu, si decórea bisericeii nó-
stre, li se aduce buniloru nostrii donatori, si crestini iubi-
tori de biserica, cea mai cordiala multiemita publica, do-
rindu-le dela bunulu Domnedieu binecuvéntare intru tóte ale
sale, pace si sanatate la multi fericiti ani! In numele co-
mitetului si epitropiei bisericesci: I o a n u A r d e l e a n u,
invetiatoriu.

() Resbelulu, santu si stégulu verde la Masulmani.

Cumca Turcii sunt incapabili de civilizatiune, de ideile si
principiele umanitare, se vede si din prescriptiunile „Cor-
anului“ (scriptur'a turcesca) privitóre la resbelulu santu si sté-
gulu verde, pe care le stragemu din „Bis. ort. rom.“: Turcia
dupre scirile venite din Constantinopolu, a proclamat u „res-
belulu santu“ contra crestiniiloru; si elu in limb'a mahome-
dana insemnéza lupt'a de esterminare si de nemicire a cre-
stiniiloru. Dupre prescriptiunile Coranului „resbelulu santu“
in genere se proclama de Seichulu-Islamu, si elu póte avea
locu si chiar, candu credintiosii lui Mahomedu intimpina
obstacole in implinirea cultului lor religiosu. Nu numai
Seichulu-Islamu póte se invite pe Mahomedani la resbelulu
de esterminare, dar chiar si fia-care Mula, si in casuri est-
reme si fia-care turcu. Obligatiunile puse asupra Mahome-
daniloru in timpul resbelului sunt urmatórele: 1) In res-
belulu cu inimicii din afóra imperatorulu este datoriu se ié
parte cu person'a sa la resbelu. 2) Toti credintiosii de secu-
barbatescu si dela etatea de 13 ani in susu sunt datori se
mérgea in „resbelulu santu.“ 3) Credintiosii ce nu pot u luá
parte la resbelu, — betranii, femeile, bolnavii, sunt datori
se lucreze pentru lucratori si se se ingrigéasca de multiami-
rea lor. 4) Pentru chieltuellile „resbelului santu“ credinti-
osii sunt datori se dea tóta averea lor si chiar se intre-
buinteaza si averea gémiiloru. 5) In timpul resbelului santu
tóte gémiile sunt inchise. — In tiér'a inimica „resbelulu
santu“ autoriséza pre mahomedani se prade totulu si chiar

femeile. Cei ce cadu in timpulu acestui resbelu mergu de-a dreptulu in raiu, unde ii astépta tóte fericirile posibile si chiar daca pe lume ar fi fostu omenii cei mai pecatosi. Resbelulu santu trebue se inceteze numai atunci, candu inamiculu este cu deseversire nimicitu, séu se invoiesce se primésca islamismulu. Pana candu inamiculu arata celu mai micu semnu de resistintia, nu numai nu este permísu a se incheiá pacea, dar nu-i se póte acordá nici armistitiu. In genere folósole practice pentru mahomedani din resbelulu santu suntu espuse in paragrafulu alu patrulea alu Coranului, unde li-se deschidu tóte sursele de inavutire. — Stégulu verde, pe care musulmanii lu-scotu in timpulu resbelului santu, este o bucata de panza de unu verde inchisu, lunga de doi metri si lata de unu metru si ceva. Elu odata serviá, ca perdea, la etaculu multu iubitei femei a Profetului, numita Iisi, si in care etacu Mahomedu a si muritu. Candu Mahomedu se aflá pe patulu de mórtu au venitu la densulu mai multi siefi, spre a cere binecuvéntarea profetului asupra resbelului, ce voiau a întreprinde contra unoru selbateci din Arabia, si murindu le-a datu perdeoa dela etaculu seu, in semnu de aducere aminte si candu se voru luptá trebue ei se scie, cá se lupta pentru Ddieu si profetulu. Si de atunci acestu stégu, care se numesce Sandjac-Serif a fostu totdeuna desfasiuratu de catra Turci in resbelele loru. Dupa aceea acestu stégu se scotea numai in timpulu „resbelelor sante“ si natur'a resbelului aterna in totulu dela Calif. Asia la 1683. acestu stégu s'a desfasiuratu sub zidurile Vienei, si bataia dela Zenta, de si in amendóue aceste casuri, nu erá nici vorba despre islamismu. Puterea acestui stégu, dupre credinti'a Mahomedanilor, stá in aceea, cá cei ce cadu in timpulu desfasiurarii lui suntu martiri si mergu dreptu in Raiu. In resbelulu actualu acestu stégu s'a desfasiuratu cu o solemnitate destinsa. Sultanulu Abdul-Hamid a desfasiuratu cu man'a sa stégulu, pre care l'a datu lui Seichu-Islamu. Acest'a siedindu pre unu calu împodobitu cu firu, si tienendu stégulu in susu a plecatu pre ulitiele Constantinopolei. Alaturu cu Seichulu-Islam pre unu altu calu mergea Sultanulu, tienendu sabi'a gola in mana si invertindu-o. In urm'a acestora mergu ulemii (preotii) spunendu mahomedaniloru, cá resbelulu santu s'a inceputu. Se dice cá din Constantinopolu stégulu va fi adusu la Dunare, unde Seichulu-Islam, póte insocitu de Sultanulu, va purtá acestu stégu in bataie.

— **Secte religioase in Siria si rescólele loru.** In Siria ordinea si siguranti'a este departe de a fi pe unu picioru bunu. Tiér'a acést'a inca are resvratitorii sei cari, este adeveratu, nu tientescula scopuri politice, dar cari amenintia pacea in elementele sale cele mai esentiale. Resvratitorii acestia facu parte din semintile Mutualiloru si Ausariiloru. Cei d'antai sunt mahomedani eretici si forméza sectele eretice ale Siitiloru. Ei suntu uriti intr'un gradu fórte mare de catra musulmanii Suniti (Turci si Arabi), cari au pentru acestia o egala ura. Mutualii locuescu in localitatile din imprejurimile oraseloru Saida (Sidon), Sur (Tyr) si Accia (St.-Ión de-Acra), la pólele Libanului in siesulu Baaka. Ausarii forméza o semintie dedata la cultulu idoliloru. Cuventulu de Ausarie deriva probabilu de la cuvintul Nasrie (Nazareén), vechi'a numire a uceniciloru lui Christosu. Ausarii n'au nici-o invetiatura religiósá si n'au nici Scripturi. Cultulu loru consista intr'unu amestec de practice imprumutate din crestianismu si islamismu. Intrunirile loru religiósé au locu sér'a in pesteri. Barbatii si femeile se intelnescu la unu locu in aceste pesteri, unde serbatorescu unu felu de jertfa in semnu de multiumire, care insa n'are nici-o asemanare cu curatienia jertfeloru aduse de crestinii Bisericei primitive. Acéstá curiósá semintie ocupa pólele muntiloru Tripoli si Homs si se intindepana in siesu pe tiermurile Orontelui. Ea póte numerá de la 130,000 pana la 150,000 de suflete. Mutualiij din vreme in vreme se imprastie in tóte partile siesului pana la Baska, in bande de 200 pana la 300 de ómeni si indeplinescu totu felu de crime.

Prada, omóra pe caletori si jafuescu orasiel. La inceputulu lunei trecute au asasinatu pe mai multi locuitori din satulu Becherre, au suprinసు cetatiu'a Hermel, de pe Liban, unde au desarmatu strajile de soldati si-au eliberatu pe unulu dintre capitaniu loru numitu Cassem-Bey, precum si pe mai multi criminali acusat de omoru si de furtu. Comandandulu militarulu alu Damascului s'au intieles cu guvernulu Licanelui pentru urmarirea acestoru talhari. Resvratirea Ausariiloru are unu caracteru mai seriosu, fiindu cá acestia au luat armele spre a scapá de plat'a dariloru. Au trebuitu se se incépa o exreditie regulata in contra loru. Generalulu comandantu alu Beyruthului, Akif-Pasa a avutu multe intelniri cu resculatii si au arsu trei sate de ale loru, Rebech, Mezraa si Zamma. Dupa o slaba impotrivire, resculatii au luat fug'a scapandu la munti. Vitele loru, prinse de ostiirile turcesci, au fostu vendute in folosulu fiscalulu in orasiel Latakie si Tripoli.

— **Resbelulu.** Scirile sosite de pe campulu de resboiu din Asia se referescu totu la lupt'a din 15 Octobre, contienendu detaiuri despre nimicirea trupeloru lui Muctar Pasia. In Europa, la Plevna, resboiulu a trecut intr'unu stadiu nou semnalatu prin ataculu datu de trupele romane dela Grivitia asupra redutei Bucova. Ataculu s'a inceputu in 7/19 Octobre pe la 12 óre. Siantiurile au fostu luate la primululu asaltu, si sér'a s'a datu asaltu, chiar la reduta. Primulu rendu de parapetu alu redutei a caditu asemenea in manile Romaniloru; ei insa au datu peste alu doilea rendu de parapete, de care nu aveau cunoscentia. Aci impotrivirea a fostu mare, si trupele romane au primitu ordinu a se retrage. Retragerea s'a indeplinitu in cea mai buna ordine. — Firulu telegraficu ni aduse scirea mai prospeta, cá Osman pasia e incunjuratu in Plevna de tóte partile. Generalulu Gurco i-a taiatu cu deseversire lini'a de comunicatiune cu Sofia, facandu prinsoneri la 3000 de turci, uandu si 4 tunuri.

Responsu.

Dlul I. C. Noi nu am provocatu polemiele, prin urmare n'avemu nici obligamentu pentru cei atinsi. Dta marturesci, cá responsulu ce-am publicatu l'ai cetitu si in „Telegrafulu rom.“ si dela aparitiunea lui in „Telegr. rom.“ pana la publicatiunea facuta de noi, nu ai simtitu ofensa?

I. J. DOGÉ

este dejà de totu mutatu si arangiatu in nou'a sa bolta

Aradu, piati'a capitala, la Nr. 32 in cas'a contelui Nádasy,

si, ca firma romana, si-permite a recomandá in binevoitóri'a atentiune a on. publicu romanu a sortimentulu seu bogatu si provediutu cu cele mai próspete si tocmai acum sositele marfuri in pandieturi, lingherie, albituri, panure, postavuri, si in totu felulu de articuli de mode pentru dame intocmai ca si pentru barbati; totu-de-odata mai recomanda si masinele de cosutu din cele mai bune si mai renumite in intrég'a lume, ce se afla in magazii'a sa.

C o n c u r s e .

1—3.

Nr. 2181.

610. scol.

Pentru catedr'a de caligrafia si desemnu la institutul pedagogicu-teologicu, prin acést'a se deschide concursu pana la 30. novembre st. vechiu an. cur., pana candu recurintii, recursele loru instruate cu documintele necesarie se le astérna la subscrisulu Consistoriu. Acést'a catedra are dotatiune anuala de 300 fl. v. a., ce se solvesce in rate lunarie.

Aradu, din siedinti'a senatului de scóle, dela ¹⁰/₂₂ octobree. 1877.

Ioanu Metianu,
Episcopulu Aradului.

1—3.

Concursu pentru statiunea invetiatorésca confesion. gr. orient. rom. din comuna *Valea-mare Poganicu*, cottulu Carasiului, protopresb. Jebelului, cu terminu pana la *ultima Novembre 1877*.

Emolumintele sunt: in bani gata 260 fl. 1 jugere de livada, 8 orgii de lemne din care are a se incaldí si scol'a, catra acést'a se mai adaoga la salariulu invetiatorescu unu beneficiu de 40 fl. din partea Ilustritatiei Sale D. proprietariu mare de Duleu si Valea-mare Georgiu Ioanovicu, si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu invetiatorescu si voru tramite recursele instruate in intielesulu stat. org. si adresate comitetului par. Rever. D. protopresb. *Alesandru Ioanovicu* in Jebelu pana la ultima Novembre 1877.

Valea-mare Poganicu in 12 Octobree 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dlu protopr. tractualu.

2—3.

Se escrie concursu pentru postulu de invetiatoriu la scól'a a III-a confessionalu gr. or. rom. diu *Socodoru*, cottulu Aradului, inspectoratulu Simandului, protopresbiteratulu Chisineului — cu terminu de alegere pe *30 Octobree st. v. a. c.*

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. 10 fl. familie si 10 orgi de lemne din cari se va incaldí si scól'a; cuartiru liberu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a produce estrasu de botezu, testimoniu despre absolvirea cursulu pedagogicu, testimoniu de calificatiune, si atestatu de moralitate, — se fia bine versati intru vorbirea limbei magiare, si cunoscerea limbei germane.

Recurentii au a-si suscerne recursele titulate comitetului parochialu — d'a dreptulu Dlui insp. cere. de scóle *Moise Bocsianu* in Curticiu. Innainte de alegere au a-se presentá in vreo Dumiaeca ori serbatóre in sant'a biserica pentru a-si aratá cunoscinti'a in cantari si tipicu. *Socodoru* la 8 Septemvre 1878.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: *Moise Bocsianu*, inspectoru scolaru.

3—3.

In umarea sententiei Ven. Consistoriu eparchialu din 25 Augustu a. c. Nr. ¹⁹²²/₅₁₄. scol. postulu invetiatorescu dela scola I. din *Siclau* (in protopresbiteratulu Chisineului) devenindu vacantu pentru deplinirea aceluia cu acést'a se publica concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din *16 Octomvre st. v. a. c.*

Emolumintele sunt: bani gata 200 fl. v. a. 10 cubule grâu — 5 cubule de cucurudiu, 10 centenarie de fenu — 7 orgii de lemne din care se va incaldí si scól'a, si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a dobandí acésta statiune suntu pofiti recursele sale proveidute cu documintele prescise in statutu organicu pana in 14 Octomvrie a. c. a le subscerne la subscrisulu inspectore scolaru in *Kétegyháza*.

Dela recurrenti se astépta ca pana la di'a alegerei in cutare Dumineca séu serbatóre se se presenteze la biserica din *Siclau* pentru de a si aratá desteritatea in cantare si tipicu.

Datu in *Siclau* in 25 Septembre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, *Petru Chirilescu*, protopresviteru si inspectoru scolaru.

1—3.

Concursu nou se escrie pentru deplinirea statiunei invetiatoresci vacante din comuna *Tauti*, inspectoratulu Agri-siului, cott. Aradului, cu terminu de alegere pana la *6 Novem. a. c.* candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: in numerariu 220 fl. v. a. dela tóta inmormentarea 50 cr. 12 stangeni de lemne din care se incaldiesce si scól'a, si cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu pofiti se dovedésca cá a) au absolvatu preparandi'a si au depusu examenulu de calificatiune b) sunt de religionea gr. or. rom. c) se produca atestatu despre servitiulu invetiatorescu de pana acuma, si in fine se se presinte la s. biserica pentru recomandare in cele rituale; recursulu cu documintele adresatu catra comitetulu parochialu se se trimita concernintelu inspectore de scóle in *Szöllös* per *Pankota*.

Tauti 10 Oct. st. v. 1877.

Comitetulu parochialu.

Cu consensulu meu, *Demetriu Pop'a*, inspect. de scóle.

3—3.

Pentru statiunea invetiatorésca din *Bârso* in protopresbiteratulu Buteniloru, carea prin mórtea invetiatoriu Iosifu Tiucra a devenitu vacanta, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana la *16 Octobree* a. c. st. v. pana candu doritorii de a concurge si voru trimite recursele sale proveidute cu testimoniu de calificatiune si cu alte atestate recerute pentru o statiune buna — presiedintelu comitetului parochiale Iosifu Stanescu p. u. Buteni (*Butyin*).

Emolumintele sunt: in bani 147 fl. rescumperarea naturaleloru 82 fl. 8 orgii de lemne, locuintia libera cu gradina si ¹/₂ sessiune pamentu estravilanu, cari in anulu d'antâiu suntu a se impartí cu veduv'a remasa de reposatulu invetiatoriu.

Bârso la 25 Oct. 1877. Comitetulu parochialu.

In contielegere cu *Constantinu Gurbanu*, protopresbiteru.

3—3.

Pentru deplinirea definitiva a statiunei invetiatoresci, din comuna *Tornea*, cottulu Cenadului, protopopiatulu Aradului se publica concursu pana in ²⁶/₇ Oct. in carea di se va tiené alegerea.

Emolumintele sunt: in bani gata 80 fl. 6 fl. pentru scripturistica, 11 ¹/₂ jugere pamentu estravilanu; pentru 2 orgii de lemne 20 fl. dela inmormentari mari 60 cr. mici 30 cr. si cuartiru liberu.

Dela recurrenti se recere testimoniu de preparandia si calificatiune, pe langa limb'a romana, se recere si cunoscerea limbei magiare perfeptu, atestatu despre purtarea morala, éra pana la di'a alegerei a se presentá in vre-o dumineca ori serbatóre in s. biserica pentru de a-si aretá cunoscinti'a in celea rituali; recursurile suntu a se trimita subscrisului inspectoriu cercualu in *Sieitinu*. — Recursurile intrate in di'a alegerei nu se vor primí.

Tornea 25 Septem. st. v. 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu *Teodoru Popovicu*, inspectoru scolaru.

Redactoriu respundietoriu: *Vinceniu Mangra*.